

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİNİZ!

DURUM

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı: 12 (285)

1 Aralık 1981

İ Ç İ N D E K İ L E R

1. TKP, komünist ve işçi partilerinin "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisinin çalışmaları üzerine düzenlenen toplantıya katıldı
  2. Parti organlarından: Atılım, 1 Aralık 1981
    - 1961 Anayasasının yırtılmasına karşı:
Demokratik bir Anayasa için!
    - Vurgun ekonomisine karşı birlik
  3. Enformasyon:
    - Baskılar - Tepkiler
    - DİSK davası
  4. Belgeler: TKP MK'nin mesajları
-

TKP, KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİLERİNİN "BARİŞ VE SOSYALİZM
SORUNLARI DERGİSİNİN ÇALIŞMALARI ÜZERİNE DÜZENLENEN
TOPLANTIYA KATILDI

TKP, komünist ve işçi partilerinin "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisinin çalışmaları üzerine Prag'daki toplantısına katıldı..Toplantıda bir konuşma yapan TKP temsilcisi,dergi çalışmaları üzerine yapılan son toplantıdan bu yana, Afganistan, Nikaragua ve İran'daki gelişmelere değindi. Emperyalizmin etkinlik alanının daha da daraldığına işaret etti. Emperyalizmin, en saldırgan çevrelerin, başta ABD emperyalizminin tırmandırdıkları silâhlanmanın ve uluslararası durumdaki gerginliğin üzerinde durdu. TKP temsilcisi, Pekin yönetiminin emperyalizmin savaş kışkırtıcısı girişimlerini desteklediğini söyledi. Batı Avrupa'ya yeni Amerikan roketlerinin yerleştirilmesi planının, nötron bombası üretilmesi kararının ve "sınırlı nükleer savaş" görüşlerinin yaygınlaştırılmasının yol açtığı tehlikelere değindi. Barışın ve yumuşamanın korunmasını,bugün, insanlık önünde duran en ivedi görev olarak niteledi. SBKP'nin XXVI. Kongresinde sunulan barış önerilerinin TKP tarafından benimsenerek desteklendiğini vurguladı. Polonya'daki karşı-devrimci girişimleri kınayan TKP temsilcisi, SBKP MK'nin Polonya Birleşik İşçi Partisi MK'ne gönderdiği maktubun, TKP tarafından desteklendiğini açıkladı. Afganistan hükümetinin somut, yapıcı barış önerilerini selâmladı. "Küba'dan elinizi çekin!" kampanyasına, partimizin yürekten katıldığını vurguladı.

BSS'nin çalışmalarının ve yayınlarının 1958'den bu yana aralıksız sürdürülmesini selâmlayan TKP temsilcisi, tüm BSS kollektifine, özel olarak da baş editör Konstantin Zarodov yoldaşa Türkiye komünistlerinin teşekkürlerini ilette. 1964 yılından bu yana BSS'nin, illegalitenin çetin koşullarına karşın, TKP tarafından da düzenli olarak Türkçe yayınlandığını belirten TKP temsilcisi, 1977-1980 arasında BSS'nin Türkçe legal olarak yayınlandığını ve derginin 7 bini bulan bir tirajla ulaştığını anlattı. Derginin, komünistlerin dışındada, ilerici sol çevreler arasında saygınlık ve etkinlik kazandığını belirtti. Bu çalışmalar nedeniyle çok sayıda ilericinin kovuşturulduklarını söyledi.

Emperyalizmin "Sovyet tehdidi" masalı ardına gizlenerek Türkiye'nin de yer aldığı Yakın ve Ortadoğu bölgesindeki serüvenci politikasına bölge ülkelerini ortak etme çabalarını sergileyen TKP temsilcisi, İsrail'in terörist çabalarını kınadı. TKP'nin Kıbrıs halkının, tüm yabancı kuvvetlerin çekilmesi, emperyalist üslerin sökülmesi, adanın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenlik haklarının saygı gösterilmesi gibi istemlerini desteklediğini vurguladı. AKEL'i ve Yunanistan Komünist Partisi'ni, son seçimlerdeki başarıları nedeniyle kutladı.

Türkiye'deki gerici askersel diktatörlüğün baskılarına, uygulamalarına değinen TKP temsilcisi, yoğun saldırılar sonucu TKP'nin ağır yaralar aldığını, ancak Merkez Komitesi'nin 1981 Plenumu'nun toplanabildiğini açıkladı. Partimizin geleceğe iyimserlikle baktığını vurguladı.

TKP temsilcisi, konuşmasının sonunda, bazı kardeş partilerin derginin işlerliğini zedeleyebilici ya da dergi çalışmalarını ve dergi platformunu bir "tartışma klubüne dönüştürücü" yaklaşımlarına katılmadığının altını çizdi.

Parti organlarından :

Atılım, 1 Aralık 1981

1961 Anayasasının yırtılmasına karşı

Demokratik bir Anayasa için!

Burjuva basını, siyasal yazgımızın ne olacağını öğrenmek için emperyalist devlet adamlarının demeçlerine ünlü Danışma Meclisinin oturumlarından daha çok önem veriyor. Cunta da öyle. O da, sözüm ona "Demokrasiye dönüş takvimi" diye adlandırılan günü, "Türk ulusundan" gizliyor ve Ortak Pazar Komisyonlarının oturumunda, F.Alman emperyalistlerine açıklıyor.

Bu utanç verici duruma ülkeyi sürükleyenler, gerçekten nasıl bir "demokrasi"ye gidiyorlar? Bir başka deyişle, cunta

nasıl bir Anayasa'yı halka dayatmaya çalışıyor ?

Geçtiğimiz günlerde, Danışma Meclisinin bir üyesi, Anayasa'nın kimliğini ele veren bir soru sordu: "Yasalar mı Anayasaya, Anayasa mı yasalara uyacak?" Gerçekten de cunta, çıkardığı anti demokratik Yüksek Denetleme Kurulu, Yüksek Hakimler ve Savcılar Kurulu, Üniversiteler vb. yasalarıyla, çıkaracağını açıkladığı, yasalarla, daha şimdiden nasıl bir anayasa hazırlanacağını ortaya koyuyor. Danışma Meclisine düşen, sendika, üniversite, siyasal partiler, seçim, gösteri yürüyüşleri vb. ile ilgili çıkan ve çıkacak yasaları, Anayasa diye onaylamaktadır. Görülen odur ki, 1961 Anayasası'nı çiğneyerek erke sözde geçici olarak el koyan cunta, bu Anayasa'yı büsbütün yırtmaya hazırlanıyor.

1961 Anayasası'na bağlı güçler

Askersel diktatörlük 1961 Anayasası'nın düşmanıysa, Demirel'in AP'si, faşist MHP bu Anayasa'nın can düşmanıdır. Cuntanın 1961 Anayasası'na karşıt her uygulaması, her yasası yalnızca, bu en gerici, Amerikancı çevrelerin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin desteğini alıyor ve bu çevreleri güçlendiriyor.

Buna karşılık, 1961 Anayasa'sını savunan güçler vardır. 1960 sonrası işçi hareketine bir bakalım: Fabrika işgali yapan Derby Lastik işçileri, ondan sonraki şanlı Demir Döküm, Sungurlar, Singer direnişleri, 15-16 Haziranlar; 1961 Anayasası'nın demokratik maddelerini sloganlaştırdı. İşçi sınıfı Anayasaya sahip çıktı. O günlerde işçilerin bildiri yerine Anayasayı çoğaltıp dağıttıklarını anımsayalım. 12 Mart sonrasında yine işçi sınıfımız, 1961 Anayasası'nda yapılan gerici değişiklikleri çetin direnişlerle büyük ölçüde gerilettiler, 12 Martçı Anayasa değişikliğinin emrettiği DGM'lere Türkiye işçi sınıfı geçit vermedi. 1961 Anayasası'nın demokratik özünü koruyan işçi sınıfı önderlerinden Türkler'i yitirdi, bugün de onun önderleri 1961 Anayasası'ndan yana olmak suçuyla idam tehdidi altında. İşte bu sınıf 1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı çıkan asıl güçtür.

Bugün partimize, öteki demokratik güçlere yönelen ağır saldırılara karşın, daha şimdiden, 1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı, açık, yasal ve azımsanmayacak bir güç ortaya çıkmıştır. "Arayış" dergisinde Ecevit birçok kez 1961 Anayasası'nı savundu.

Kemalist aydınlar, yazarlar, 27 Mayısçı subay ve assubaylar 1961 Anayasasının yırtılmasına karşıdır. Burolar Burluğu Başkanı Sav, "1961 Anayasası'ndan daha ileri bir Anayasa" sloganıyla ortaya çıktı. TİP yönetimi tüm demokratik güçlerin taktik hedefi olarak demokratik bir anayasa için savaşımlı öne koymuştur.

Demokratik bir Anayasa için

Demokratik bir anayasa ne demektir? Kuşkusuz şimdi, tüm ulusal demokratik güçlerin gündeminde, böyle bir anayasanın genel taslağını hazırlamak, onun en temel ilkeleri üzerinde anlaşma sağlamak duruyor. Yalnızca, cuntaya, onun çıkaracağı anayasaya "hayır" demek yetmiyor, daha şimdiden milyonlarca emekçinin, ulusun ezici çoğunluğunun çıkarlarını yansıtan bir anayasa için savaş alanına çıkmak gerekiyor.

Demokratik bir anayasa herşeyden önce ulusal bağımsızlığı temel alan, ülkeyi emperyalist blokların, NATO'nun zincirlerinden sonsuzca kurtarmayı öngören, savaşa karşı barışı savunan bir anayasadır. İkincisi, demokratik bir anayasa, tüm genel demokratik özgürlükleri, örgütlenme, söz, gösteri özgürlüklerini demokratik bir seçim sistemini güvence altına almalı, bu özgürlüklerin baş düşmanı faşizmi yasaklamalı, ulusal hak eşitliği tanınmalıdır. Üçüncüsü, demokratik anayasa ekonomik bağımsızlığı başa almalı, özel kapitalist tekellere karşı, halk çıkarlarından yana küçük ve orta işletmeleri yıkımdan koruyan bir devletçilik ilkesini içermelidir. Dördüncüsü, demokratik anayasa toprakta büyük özel mülkiyeti yasaklamalı, "toprak köylüye" demelidir. Beşincisi: Demokratik bir anayasa işçi sınıfının toplu sözleşme ve grev yapma ve sendikalaşma özgürlüklerini eksiksiz tanınmalıdır.

Hak verilmez, alınır!

1961 Anayasası yürürlüğe girer girmez işçiler, emekçiler demokratik haklara hemen kavuşmadı. Onlar, anayasanın tanıdığı özgürlükleri çetin ve kanlı savaşlar pahasına adım adım elde ettiler. İşte, Kavel greviyle, Saraçhanebaşı gösterileriyle başlayan bu direnişler içinde işçi sınıfı devrimci bir belgi olarak "Hak verilmez, alınır!" belgisini yükseltti.

Demokratik bir anayasa ancak uğrunda bugünden savaşılsa elde edilebilir. Ve ancak çetin direnişlerle korunabilir. Son 20 yılın proletaryaya, demokrasi güçlerine öğrettiği ders budur. Daha şimdiden halkı çok çetin bir anayasa kavgasının beklediği ortaya çıkmıştır. Danışma Meclisi'nde üyeler "halk onaylamazsa ne olacak?" diye şimdiden sormaya başlamış, cunta adına verilen yanıt, "Bu işe Danışma Meclisi karışmaz" olmuştur. Demek ki, 12 Eylül Anayasası'nın yapıcıları daha şimdiden halkın desteğinden kuşkuya düşüyor ve daha şimdiden, cuntanın halkoyuna boyun eğmek istemeyeceği görülüyor. Öyleyse ne yapılmalı?

Şimdi yapılacak iş, 1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı demokratik bir anayasadan yana olan herkesin birleşmesi ve bugünden çıkan her anti-demokratik yaşaya, ilerici güçlere yönelik her tutuklamaya, işkenceye, idamlara karşı savaşa atılmasıdır.

Yukardan, sözde "gerçekçi" gizli diplomasi ile demokrasi savaşı verilemez. Hele "Cunta gitsin de ne gelirse gelsin, yeter ki sivil olsun" diyen "sivilcilik" adına demokratik bir anayasa savaşına sırt çevirmek ve örneğin bir CHP-AP işbirliği ile sözde demokrasiye geçiş, ya bir düş, ya da gerici bir uzlaşma olacaktır.

"Cunta önce anayasa taslağını çıkarsın" diye beklemek halkı kandırmaktır. Anayasanın ne olacağını gösteren bu yasalara karşı şimdiden karşı çıkmaksızın anti-demokratik bir anayasa karşı çıkmak da olanaksızdır.

Burjuvazinin gerici güçleri, 20 yılda ikinci kez anayasayı kendileri yırttılar ve bunu sözde bu anayasaları yırtmak isteyen güçlere karşı yaptıklarını utanmazca ilân ettiler.

Bize gelince...Komünist Partisi, 1961 Anayasası'nı yırtanların gerici anayasalarına karşı savaşacağını şimdiden söylüyor. Biz demokratik anayasa uğrunda başlayacak hareketi tüm gücümüzle destekleyecek, bu hareketi yayacak, derinleştirecek, halkın erki ele alacağı güne dek sürdüreceği.

1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı, demokratik bir anayasadan yana olan güçler birleşin!

Hüseyin Kadir

VURGUN EKONOMİSİNE KARŞI BİRLİKZeki TİRELİ

"Allahın izniyle Türkiye en geç on yılda Batı Asya'nın Japonya'sı olacaktır" diyor Özal. Başka zaman olsa, "söyle söyle yalan da olsa kulağa hoş geliyor" diyenler çıkardı belki. Ama bugün ekonomik durum öylesine büyük açmazlar karşısında ki, ayakların altındaki toprağın sarsıldığını hisseden işbirlikçi tekelciler bile çığlığı basıyorlar. Koç, "şirketler için bunalım her sefhaya gelmiştir" diyor. Sabancı, "Yüksek kredi faizleri varolan sanayi işletmelerinin büyümesi biryana şimdiki kapasitelerini kullanmalarını dahi olanaksız kılıyor" diye yakınıyor. Ama işbirlikçi tekelciler, 24 Ocak politikasını tekk tek tekellere kimi zararlar verse de tümüyle tekelci burjuvazinin gücünü artırmaya yönelik olduğunu çok iyi biliyorlar. Bu nedenle de herşeye karşı 24 Ocak politikasını desteklemekten vazgeçmiyorlar. Çünkü tüm yükü halkın üzerine bindiren bu politika, onlar için gerçekten "tek alternatif"tir.

Ama, 24 Ocak politikasının Türkiye ekonomisi için tek alternatif olmadığı, İkinci İzmir İktisat Kongresi'nde de görüldü. Cunta bu kongreyi izlediği ekonomik politikayı kamuoyuna doğru ve haklı bir politika gibi göstermek amacıyla topladı. Atatürk'ün 1.Kongresi'ni taklit ederek, "sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitle" yalanını kanıtlamak peşindiydi. Ne var ki, kongrede iki ana eğilim derhal kendini gösterdi: "Tekellere serbest" piyasa ekonomisini savunanlarla, devletçiliği savunanlar. Bu çekişme, cuntanın başında bulunanla ekonominin başında bulunanın konuşmalarına kadar yansıdı: Evren'in "serbest rekabeti deniyoruz" derken, Özel 24 Ocak politikasından başka alternatif olmadığı yanıtını verdi. Ama devletçilik-serbest rekabetçilik tartışması bununla sınırlı kalmadı, 24 Ocak politikasına karşı birçok ses yükseldi.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizci, sendikalar hak ve özgürlüklerin hak ve özgürlüklerin genişletilmesini istihdama öncelik verilmesini,

İşsizlik sigortası kurulmasını, işçi çıkarmanın yasalarca yasaklanmasını, emekçilerin vergi yükünün azaltılmasını, asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını, kıdem tazminatının korunmasını, sosyal ve ekonomik adaletin güçlendirilmesini istedi. Bir başka Türk-İş sözcüsü, "KİT'leri özel sektöre devreden bunun hesabını veremez" dedi. Ziraat Odaları temsilcileri Özal'a "sizin enflasyonunuzun bekçisi biz mi olacağız" dediler, köylüye toprak verilmesini, kooperatifçiliğin geliştirilmesini istediler. Gübre sübvansiyonunun kısılmasını protesto için bazı toplantıları terk ettiler. Birisi "aşar geri geldi" dedi. Esnaf ve Zanaatkarlar Konfederasyonu sözcüleri, esnafın, zanaatçının, küçük sanayicinin yokolma tehlikesinin belirlediğinin altını çizdiler, yüksek faiz politikasına, Bağ-Kur primlerinin yükseltilmesine ve esnafa, zanaatçıya yeni vergiler konmasına karşı çıktılar. Kongre'de, "serbest rekabet" in kendilerine getirdiği yıkım karşısında, burjuvazinin tekel-dışı kesimlerinden önemli çıkışlar geldi. Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Zeytinoğlu: "Tefecilik yasallaştı", "Döviz tüketen sanayicilerle ihracat hamlesi olmaz" dedi. Birçok bilin'adamı da 24 Ocak politikasına karşı çıkan 'ulusal' çıkarlara uygun, devletçiliği öne alan somut öneriler getirdi. 2. İktisat Kongresi'nde kendisini açıkça gösteren bu kutuplaşmanın altında yatan neden, ekonomik durumda herhangi bir düzelme belirtisinin olmaması, halk yığınlarının hoşnutsuzluğunun günden güne artmasıdır. Emperyalizmin zorlamalarına, cuntanın anti-demokratik baskılarına karşı, "kemerleri sıkma" politikası, Türkiye halkının ezici çoğunluğunca reddedilmektedir. Bir kongreyi bile denetim altına almayı başaramayan cunta yönetiminin ekonomiyi denetim altına alması, sınıf çelişkilerini söndürmesi boş bir hayaldir.

Şimdi sorun çıkarları 24 Ocak ekonomi politikasıyla çatışan tüm toplumsal güçlerin, "serbest rekabet" uygulamasının durdurulması için, tekellerin devlet eliyle güçlendirilmesine karşı halkın, çıkarlarına uygun bir devletçilik için, ulusal sanayileşme için emekçilerin haklarının genişletilmesi, yaşama ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için, ülkemizin dış finans merkezlerinin boyunduruğundan kurtarılması için güçlerini birleştirerek savaşmalarını sağlamaktır. Özal şebekesinin dayattığı "alternatif" in kırılıp atılması, Evren'in "deney" ine son verilmesi ancak böyle olanaklıdır.

BASKILAR-TEPKİLER

Bugün Türkiye'deki baskıların boyutları, resmi verilere bakılarak rahatlıkla anlaşılıyor. 12 Eylül askersel devirmesinin yıldönümünde yapılan resmi açıklamalarda, tutukluların sayısı 20 265 olarak veriliyordu. Kasım başlarında Genel Kurmay Sıkıyönetim Koordinasyon Başkanlığı ise tutuklu sayısını 30 bin olarak veriyor. Son aylarda Türkiye'de TKP'ye ve ilerici güçlere karşı baskı ve saldırılar "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisinin 11/1981 sayısında Kemal Kervan imzalı bir yazıyla sergileniyor.

TKP'ye saldırı sürüyor:

16 Kasım günlü "Günaydın" gazetesi, İstanbul'da 35 TKP üyesinin tutuklandığını yazdı. Gazete, bu tutuklamanın ülke çapında sürdürülen operasyonların bir parçası olduğunu belirtti. TKP'ye yönelik saldırılar, Kasım ayında, devletin baskı organlarının saldırılarının yanı sıra, psikolojik savaş yönüne kaymış bulunuyor. Parti yönetiminin çalışmaları lağvettiği yolunda dezenformasyon yayılıyor. Gericici "Tercüman" gazetesi, Kasım başlarında yayınladığı bir diziyle sözde tutukluların polisteki ifadelerine dayanarak, "TKP çöktü" tezini işleyen anti-komünist ve anti-sovyet bir dizi yayınladı.

Baskınlar-yığınasal tutuklamalar:

Gericilik, yığınlar üzerinde de yılğınlık yaratmak amacıyla ülke çapında operasyonlar sürdürüyor.

İstanbul'da, "TKP'yi arıyoruz" gerekçesiyle güvenlik kuvvetleri fabrikalara, işyerlerine sürekli baskınlar düzenliyor. Demirdöküm, General Elektrik, Uzel, Hoover, Pancar Motor gibi çok sayıda işçinin çalıştıkları ve DİSK sendikasının örgütlü bulunduğu işyerlerindeki tüm işçi temsilcileri yeniden tutuklanıyor. Yine İstanbul'da emekçi mahallelerine, bu arada Silâhtar. Ümraniye, Kağıthane, İstinye ve bağlarbaşına baskınlar yapılıyor. "Aranan" kişilerin yakınları, arkadaşları, anne-babaları gözaltına alınıyor, işkenceden geçiriliyor. Gebze'deki NASAŞ

fabrikasına güvenlik kuvvetleri helikopterlerle indirme düzenlediler. 4 işçi temsilcisini alıp götürdüler. Gözaltına alınanların akibetleri bilinmiyor.

Gaziantep kenti ve yöresindeki baskınlarda da aynı yöntemler kullanılıyor. Kilis'in Kertil köyünde "aranan" bir demokratın 60 ve 65 yaşlarındaki anne ve babası işkenceden geçirildi. Acıyla bir peygamberin adını bağırarak yaşı adama "kimdir bu, nereden tanıyorsun" diye işkence yapıldı. Gözübüyük köyünde 10'u kadın, 40 kişi gözaltına alındı. Köylüler, haklarında hiçbir haber alınamayan bu 40 kişinin işkencede öldürülmüş olmalarından korktuklarını söylüyor. Sarılar, Hasan-oğlu gibi köylerde ise, kadın-erkek, tüm köylüler çavili sopalarla dövüldü, insanların dillerine kızgın şişler bastırıldı. Sarılar köyünde ise, güvenlik kuvvetlerinin işbirlikçisi 2 kişi dışında tüm köy halkı işkenceden geçirildi.

Kürdistan'daki baskılar da tüm şiddetiyle sürüyor. Tunçeli, Diyarbakır, Mardin, Urfa ve Siirt illeri ve çevre köylerindeki operasyonlar, Kayseri'den getirtilen özel indirme birliklerince yürütülüyor. Köy alanlarında toplanan 15-35 yaşlarındaki kadınların, 15-50 yaşlarındaki erkeklerin tümü, toptan işkenceden geçiriliyor. Kadınlara çirkin davranışlarda bulunuluyor. Diyarbakır tutukevinde ise tutukluların üzerine kurt köpekleri saldırtılıyor. Tutukluların giysileri özellikle yırtılıyor, sağlık yardımı yapılmıyor. Uzun süre işkenceden geçirilen eski Diyarbakır belediye başkanı Mehdi Zana disk kayması, Fesih Şeşeoğlu ise felç ile karşı karşıya olmalarına karşın her türlü sağlık yardımından yoksun tutuluyorlar. Bağlar semtinde bulunan 5 nolu tutukevinde ise tutuklular, ziyaretçileriyle görüştürülmüyor. Öteki yerlerde, ziyaretçiler dövülüyor, tartaklanıyor.

İşkence yaygın-sistemli:

Avrupa kamuoyunda işkence yaptığını reddeden cunta yönetiminin organı, Ganel Kurmay Sıkıyönetim Koordinasyon başkanlığı, Kasım başlarında 342 işkence olayının saptandığını açıklamak zorunda kaldı.

Bu arada, yayıncı İlhan Erdost'u Ankara Mamak Askeri Cezaevinde işkenceyle öldürenlerin faşist MHP'nin militanları

oldukları açığa çıktı. Cezaevi müdürü Remzi Tetik, olayla ilgili olarak verdiği mahkeme ifadesinde, adı geçen görevlilerin MHP'li olduklarını söyledi.

İlerici güçlerin "işkencecileri açığa çıkaralım" kampanyası sonucu, Uşak kentinde kadın tutuklulara sarkıntılık yapan, işkenceler uzmanı bir komiser muavini, 3 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Ecevit-davalar:

Eski Başbakan ve CHP Başkanı Bülent Ecevit, cuntanın politik partileri lağvetmesi kararını eleştirdiği için 4 ay hapis cezasına çarptırıldı. Şu anda hapiste bulunan Ecevit'e verilen ceza, Batı Avrupa kamuoyunda tepkilere yol açtı. İngiltere İşçi Partisi, Federal Alman Sosyal Demokrat Partisi, Sosyalist Enternasyonal Başkanı Willy Brandt, Avrupa Parlamentosu, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Avrupa Konseyinden protestolar yükseldi.

Öte yandan ilerici öğretmen örgütü TÖB-DER'in yöneticilerine yönelik dava, son aşamasına geldi. Ankara 3 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesindeki davada, tüm yargılananlar adına savunma yapan Süleyman Yaşar, yurtsever öğretmenlerin salıverilmelerini istedi.

Yığınsal köylü kooperatifi Köy-Koop'un yöneticilerinin tümü, artık tutuksuz yargılanmaya başladı. Yurt içi ve yurt dışındaki yoğun tepkiler sonucu salıverilen Köy-Koop yöneticileri, Ankara 2 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinden soruşturmanın daha da genişletilmesini istediler.

Basına-düşünceye zincir

DİSK'e bağlı Basın-İş sendikası avukatı Bayan Okşan Yardımcı, 5 Ocak 1981'den bu yana mahkeme önüne çıkarılmadan gözaltında tutulmasını protesto etmek amacıyla açlık grevine başladı. 10 aydır mahkeme önüne çıkarılmayan Bayan Okşan Yardımcı'nın durumunu protesto için Dünya Sendikalar Federasyonu General Evren'e bir protesto telgrafı çekti. İLO'ya başvurdu. Dünya-İş Konfederasyonu da durumu AET'ye, Avrupa Konseyi'ne ve Avrupa Parlamentosu'na iletti.

Öte yandan DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının basım evi olan Emaş matbaasının sorumlularda hakkındaki dava Ankara'da başladı.

Aralarında gazeteci-yazar İlhami Soysal'ın da bulunduğu yayımevi sorumlularına 8-15 yıl hapis cezası isteniyor.

"İlerici Yurtsever Gençlik" gazetesi sorumlu müdürü Erhan Tuşkan, bir başka davadan 8 yıl 9 ay hapis cezasına ^rçaptırıldı. Böylece Tuşkan hakkında sonuçlanan davaların toplam ceza tutarı 50 yılı aşmış bulunuyor.

"Uyanış" gazetesi sorumlu müdürü ve sahibi Ali Bahadır da yeni bir dava nedeniyle 2 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bahadır şu anda Zonguldak cezaevinde ve toplam 10 yıla hüküm giymiş bulunuyor.

"Sosyalist iktidar" dergisi sahibi ve başyazarı Metin Çulhaoğlu ile İlhan Akalın 7'şer yıl 6'şar ay hapis cezasına çarptırıldılar.

"Cumhuriyet" gazetesi dış politika yazarlarından Ali Sirmen'in yurt dışına çıkması yasaklandı. Ali Sirmen, gazete adına Federal Almanya'ya gitmekle, daha sonra da Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu toplantılarını izlemekle görevlendirilmişti.

Bu arada Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin "Anayasa ve Basın" konulu semineri Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından yasaklandı. Panele, "Milliyet" gazetesi yazarı Prof. Dr. Mümtaz Soysal, Yol-İş Sendikası Başkanı Muzaffer Saraç, Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Av. Nevzat Helvacı, Doç. Çem Eroğlu ve dernek başkanı gazeteci yazar Mahmut Tali Öngören katılacaklardı.

Öte yandan "Politika" gazetesi sorumlu yazışları müdürü Ali İhsan Özgür'ü öldürmekten yargılanan faşist MHP'nin İstanbul gençlik kolları başkanı Kazım Ayaydın ve faşist Gürsel Başdemirberaat ettirildiler.

İdam cezalarının yükünü kim taşıyacak?

Milli Güvenlik Konseyi, onayladığı idam cezalarının infaz sorumluluğunu atadığı "Danışma Meclisi"nin omuzlarına yükledi. Kasım ayı boyunca, mahkemelerde ve yargıtayda çıkan idam cezalarının toplam sayısı 38'i buldu. Daha önce idam edilmesi kararlaştırılanların sayısının 41'i bulması nedeniyle, cuntanın bu kararı, "Danışma Meclisi" üyeleri : arasında tepkilere yol açtı.

Öte yandan çeşitli illerde tutuklamalar sürüyor. TKP'ye saldırıdan sonra, TİP üyesi oldukları öne sürülen 16 kişinin yakalandıkları, haklarında dava açıldığı açıklandı. Film sanatçısı Tarık Akan'ın ise 6 yıl 8 ay hapsi isteniyor. Akan, yurt dışında işçilerle yaptığı bir söyleşide, sanatçıların kovuşturulmasına karşı çıkmıştı.

Cunta, her yerde toplu işten çıkarmalara hazırlanıyor:

Yargıtayın işçileri toptan işten atmaya olanak sağlayan kararları, Kasım ayında da sürdü. Bu kez yargıtay, patronun bir ay içersinde 2 - kez işe gelmeyen bir işçiye işten atabileceğini onayladı. Patron, gerekçeyi kabul ederse (hastalık ve ölüm durumları) işçiye kıdem tazminatı ödemesi yapılacak, yoksa patronun gözüne diken gibi batan her işçi rahatça atılabilecek.

İşçilerin yanı sıra, bir dizi işletme ve kurumda toptan çıkarmaların ön hazırlıkları tamamlandı. Cunta ile bakanların yaptıkları bir ortak toplantıda, yüksek öğrenim kurumlarında, öğrenci ve öğretim üyelerine yönelik kara listeler hazırlandı. TRT'de ise 280 kişi görevden alındı, meslekleriyle ilgili olmayan başka görevlere gönderildi. Örneğin bir kameraman su ürünleri ile ilgili bir devlet işletmesine atandı.

Eğitim bakanlığında da yönetmelikler değiştirildi, valilere ve kaymakamlara, bölgedeki tüm öğretmenler hakkında bilgi toplama yetkisi verildi. Bu bilgilere dayanılarak özellikle TÖB-DEK üyesi öğretmenler yığınsal olarak işten çıkartılacak.

Cunta, memurlara erken emeklilik yasası adı altında, yoğun bir memur kıyımına hazırlanıyor. "20 yılını doldurmuş memurların erken emekliliği söz konusu" biçiminde kamuoyuna yansıtılan bu yasa tasarısı, aslında üstleri tarafından ihbar edilen memurların işten çıkartılmalarını öngörüyor.

Yüksek Öğrenim Kurumları Yasası:

Üniversiteler ve yüksek öğrenim kurumlarıyla ilgili yasa, MGK tarafından onaylandı. Yasa, üniversite rektörlerinin 26 kişilik bir atama konseyi arasından yine devlet başkanı tarafından atanmasını, Genel Kurmay temsilcilerinin üniversitelerde söz sahibi olmasını, öğrenci ve öğretim üyelerinin politik partilere üye olmalarının yasaklanmasını, derneklere girişin bağlanmasını öngörüyor. Yönetmelik ve bilimsel özerkliği kaldırıyor.

Öğrencilere devam zorunluluğu koyarak, hem çalışıp hem okuyan 90 bin öğrencinin paralı yapılan yüksek öğrenimden yararlanma olanağını tümünden kaldırıyor.

YÖK yasası, üniversite çevrelerinde sert tepkilere yol açtı. Ankara Üniversitesi Rektörü Türkan Akyol, bilimsel özerkliğin bulunmadığı yerde, bilimsel çalışmaların yapılamayacağını belirtti. İstanbul, Bursa, Karadeniz, Trabzon, Kocaeli, Ankara illerinde üniversitelerin öğrenim yılı açılış toplantılarında bu yasa eleştirildi. Yaklaşık 2000 profesör ve eğitim görevlisi cuntaya ve başka kurumlara başvurarak bu yasanın değiştirilmesini istedi.

İGD'nin bildirisi:

10-17 Kasım Gençlik ve Öğrenci haftası nedeniyle İGD bir bildiri yayınladı. 14 aydır sağcı askersel cunta koşullarında savaşım veren Türkiye gençliğinin sorunlarının üzerinde durulan bildiride, gençliğin ortak istemlerinin her yerde yükseltilmesi isteniyor. Bu istemler arasında şunlar bulunuyor: Anti-demokratik baskılara, kanlı teröre , işkencelere son! Yığınsal işçi çıkarmalara son! Yeni iş alanları açılmalı, genç emekçilere iş güvencesi sağlanmalıdır! Paralı eğitime, özel okullara hayır ! Demokratik ve tam özerk üniversite! Yeni silâhlar değil, yeni okullar ve modern araç-gereçler!

DİSK DAVASI

DİSK'e yönelik davanın 24 Aralık'ta başlayacağı bildirildi. Resmi olmayan açıklamalara göre, DİSK iddianamesi 850 sayfayı aşıyor. 52 DİSK yöneticisi ve sendikacı için, yalnız ve yalnızca yasaların ve 1961 Anayasasının kendilerine tanıdığı hakları kullanmaları nedeniyle idam cezası isteniyor.

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) cuntaya bir mektup göndererek, sendikal hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alınmasını protesto etti. İLO'nun mektubunda sendikaların kapatılması, sendikacıların tutuklanması ve kovuşturulması, uluslararası anlaş-

malara ve örgüt tüzüğüne aykırı olarak nitelendiriliyor. İLO'nun Genel Evren'e gönderdiği mektupta, tüm sendikal hak ve özgürlüklerin güvencesi, 52 DİSK yöneticisinin durumu hakkında bilgi ve tüm tutuklu sendikacıların salıverilmeleri isteniyor.

İsveç Öğretmenler Sendikası ile İsveç Memurlar Sendikası Türkiye'de kovuşturulan, tutuklanan ve yargılanan öğretmenlerle sendikacılarla, onların aileleriyle dayanışma kampanyaları başlattılar.

DİSK davası yaklaşırken, DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal ile birçok ülkede düzenlenen dayanışma toplantıları da yoğunluk kazandı. "l'Humanité" gazetesi, 4 Kasım 1981'de Daysal ile yaptığı bir röportajı yayınladı. Daysal ile DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası başkan vekili Selâhattin Uyar, Danimarka-Türkiye Dayanışma Komitesi'nin düzenlediği bir toplantıda konuşmalar yaptılar. Toplantıya çok sayıda politik parti ve sendika temsilcisi katıldı. Kemal Daysal Avrupa Parlamentosunda düzenlediği basın toplantısında Türkiye'deki durumu sergiledi, cuntanın sendikalara yönelik son saldırılarını anlattı.

DSF'ye bağlı Tekstil Sendikalar Birliği ile DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Başkan Vekili Selâhattin Uyar arasında Kasım ayında bir görüşme yapıldı. Görüşmede, Rıdvan Budak, Süleyman Çelebi, Ali Aykut ve Besim Usta ile gösterilen uluslararası dayanışma, Türkiye'de sendikalar üzerindeki baskılar ile Birliğin önde duran kongresi ele alındı. Görüşmeden sonra yayınlanan ortak bildiride, tüm dünya tekstil işçileri, Türkiye'deki sınıf kardeşleriyle dayanışmayı yükseltmeye çağrıldı.

B e l g e l e r

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

Çok değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye komünistleri ve ülkemiz işçi ve emekçileri adına, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 64. yıldönümünü, en içten ve en yüce duygularla

selâmlar.

Rusya işçi ve köylülerinin, yüce Lenin'in partisi öncülüğünde gerçekleştirdikleri Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi, yalnız Sovyet devletinin kurulmasına yol açmakla kalmadı, aynı zamanda insanlık tarihinde de yepyeni bir çağ açtı. Sovyet halkı sosyalizmi kurdu. Anayurdu emperyalizmin ve faşizmin tüm saldırılarına karşı yiğitlik destanları yazarak savundu. Bugün de aynı kararlılık ve direngenlikle komünizm kuruculuğunda başarıyla ilerliyor.

En saldırgan emperyalist çevrelerin, ABD yönetimi ve NATO başlarının bugün dünyada barışa, ilerlemeye ve insanlığın varlığına yönelik olarak sürdürdükleri gerginlik, çatışma, sertlik, silâhlanma politikasına karşı savaşta, günümüzün bu birincil görevini yerine getirmede Sovyetler Birliği'nin sürekli gelişip güçlenmesi ve izlediği Leninci barış politikası en büyük güç kaynağıdır. Sovyet halkı, SBKP'nin XXLV. Kongresi'nin öne koyduğu komünizm kurulması ve barışın savunulması görevlerini büyük bir özveriyle yerine getirmek için çaba harcıyor.

Bugün halkımızın, tüm ulusal demokratik güçlerin emperyalist dayatmalara, NATO'ya bağımlılığa, yerli-yabancı tekellerin sömürüsüne, gerici askersel diktatörlüğün baskılarına karşı ulusal bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük savaşını barış ve silâhsızlanma için savaştan ayrılmıyor.

TKP, SBKP XXVL. Kongresinde ortaya konan, Sovyetler Birliği'nin tüm düzeylerde ve tüm alanlarda getirdiği barış ve silâhsızlanma önerilerinin, dünyada, bölgemizde barışın ve güvenliğin savunulması için olduğu kadar, ülkemizin de güvenliği için geniş olanaklar sunduğunu savunuyor. Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesine, büyük bir değer biçiyor.

SBKP ile TKP arasındaki geleneksel kardeşçe savaş bağları, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temelinde sürekli gelişip güçleniyor.

Yaşasın Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 64. yıldönümü!

Yaşasın Leninci Sovyetler Birliği Komünist Partisi!

Türkiye Komünist Partisi

İNGİLTERE KOMÜNİST PARTİSİ XXXVII. KONGRESİ'NE

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri adına, İngiltere Komünist Partisi'nin XXXVII. Kongresine devrimci savaş selâmlarını gönderir.

Kongreniz, Amerikan yönetiminin, NATO egemen çevrelerinin dünya çapında saldırgan-serüvenci politikayı tırmandırdığı, silâhlanma yarışını tehlikeli biçimde körüklediği, tüm insanlığı tehdit ettiği bir ortanda toplanıyor. Barış savaşını, bugün yalnız komünistlerin değil, tüm insanlığın en yakıcı sorunudur. Bu savaşında Sovyetler Birliği'nin somut barış önerileri güncel önem taşıyor.

Kongreniz, dışta serüvenci emperyalist politikaya ayak uyduran Thatcher hükümetinin silâhlanmanın ve bunalımın tüm yükünü en ağır biçimde geniş halk yığınlarının sırtına yıkmakta olduğu bir sırada toplanıyor. İKP, İngiliz işçi sınıfının ve emekçilerinin, tekellerin egemenliğine, bunalımın yükünün emekçilerin sırtına bindirme politikasına karşı savaşta ön saflarda yürüyor.

Yoldaşlar,

12 Eylül 1980'de erke el koyan gerici askersel diktatörlüğün anti-demokratik saldırıları sürüyor. Mayıs'tan bu yana en gerici, Amerikancı, işbirlikçi çevreler anti-komünist bir saldırı, başlattılar. Binlerce yurtsever ve demokrat Avrupa'da tek yasak komünist partisi olan TKP üzerindeki yasak zincirine bağlanmak isteniyor. Bunun için onlara en amansız işkenceler uygulanıyor. Bunun yanısıra ABD yönetiminin, NATO egemen çevrelerinin ülkemizi komşu sosyalist ülkelere ve Arap halklarına karşı saldırgan-serüvenci emperyalist politikanın bir maşası yapma yolundaki baskı ve dayatmaları da tırmanıyor.

TKP, çok çetin koşullar altında, emperyalist dayatmalara, NATO'ya bağımlılığa, tekellerin sömürüsüne, sağcı cuntanın anti-demokratik baskılarına karşı, ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış ve emekçilerin hakları için, tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini örnek için savaşıyor.

Bu savaşta, ülkemiz komünistleri, ve ilericileri İngiltere komünistlerinin, demokratlarının dayanışmasını yanlarında buluyor. Sizlere, ülkemiz demokrasi güçleriyle dayanışmanın

en ön saflarında yer aldığınız için Türkiye ilerici güçlerinin teşekkürlerini iletmek isteriz.

TKP ile kardeş İngiltere Komünist Partisi arasındaki ilişkiler ortak savaşın ülkeleri ve enternasyonalist dayanışma temelinde gelişiyor. İngiltere Komünist Partisi'nin 37.Kongresine büyük başarılar dileriz.

Türkiye Komünist Partisi

MK Genel Sekreteri

14 Kasım 1981

İ.Bilen

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

Değerli yoldaşlar,

Reagan yönetiminin öteden beri sosyalist Küba'ya, Nikaragua'ya , Grenada'ya ve özgürlüğü için savaşın veren El Salvador halkına yönelik olarak tırmandırdığı saldırgan-serüvenci kompoları, derin bir endişe ve büyük bir nefretle izliyoruz. Bu kanlı-karanlık komplo girişimlerinin, son günlerde, açık askersel operasyonlar biçimine dönüştürülmek istendiğini öğrendik. Washington yönetiminin Fort McNair'deki toplantıda, bölgedeki tüm ülkelerden, özellikle de gerici-faşist diktatörlüklerden sosyalist Küba'ya, Nikaragua'ya ve El Salvador'a karşı silâhlı karışma da içerisinde, her yola başvurmaya hazır olmalarını istemesi, ülkemiz ilerici güçleri arasında derin bir öfkeye yol açtı.

Sosyalist Küba, devrimin utkuya ulaştığı günden beri ABD emperyalizminin her türlü komplosuna karşı yiğitçe göğüs gerdi. Playa Giron çıkartmasını, bakteriolojik saldırıları, ekonomik ambargoları büyük bir dirençle boşa çıkarttı. Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerde yiğit Küba halkını yalnız bırakmadı, her zaman yanında bulundu.

Yoldaşlar,

Türkiye Küba'dan binlerce kilometre uzaktadır. Ama biz Türkiye komünistleri, dünyanın bu bölgesinde olup bitenlere, Amerikan emperyalizminin ve onun uşaklarının kanlı-karanlık

plânlarına karşı kayıtsız kalamayız. Reagan yönetiminin sosyalist Küba'ya bölgedeki ulusal ve sosyal kurtuluş hareketine karşı girişimleri, Türkiye'nin de yer aldığı Yakın ve Orta-doğu'daki savaş kışkırtıcısı plânlarından ayrı değildir. Dünya çapında sosyalist ülkelerle çatışma politikasından ayrı düşünülemez.

Bugün gerici askersel diktatörlüğün çetin koşulları altında savaşım veren Türkiyeli komünistler, empenyalizmin bu kanlı-karanlık komplolarına son vermesini, ateşle oynamamasını istiyor. Sosyalist Küba ile yiğit Küba halkıyla dayanışmalarını dile getiriyorlar. TKP, Küba Komünist Partisi'ne, Marksizm Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temeli üzerinde kardeşçe bağlarla bağlıdır. TKP MK, tüm Türkiye komünistleri ve ülkemiz işçi sınıfı adına, Küba Komünist Partisi'ne ve Küba halkına devrinci savaş selâmlarını gönderir.

Türkiye Komünist Partisi

16 Kasım 1981

Merkez Komitesi

İ. Bilen

BULGARİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

Çok değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, tüm Türkiye komünistleri ve ülkemiz işçi sınıfı adına, Bulgar devletinin kuruluşunun 1300. yıldönümü nedeniyle, kardeş Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne, tüm Bulgaristan komünistlerine ve komşu Bulgaristan Halk Cumhuriyeti halkına devrinci savaş selâmlarını gönderir.

1300 yıllık tarihinin 500 yılını Osmanlı ezgisi altında geçiren Bulgar halkının sömürüye, köleliğe ve sosyal adaletsizliğe karşı savaşımı yüzyıllar boyu sürdü. Bu direnişte ön saflarda yer alan boyun eğmez yurtseverlerin ve yiğit enter-

nasyonalistlerin kahramanlık destanları, ülke tarihine altın harflerle yazıldı. Türkiye halkının, komşu Bulgar halkıyla dostluğu, kardeşliği ve dayanışması, bu direnişte, Osmanlı ezgisine karşı savaşında gelişen enternasyonalist geleneklere dayanıyor.

Bulgar halkının, işçi sınıfının Marksist-Leninist partisinin öncülüğünde ve Sovyet ordusunun paha biçilmez desteğiyle gerçekleştirdiği devrin, Bulgaristan tarihinde yepyeni bir sayfa açtı. Bulgaristan işçi sınıfı, Bulgaristan halkı, BKP öncülüğünde, tarihinin en büyük başarısını yaşama geçirdi, yepyeni bir toplum kurdu. Türkiye komünistleri, ülkeniz emekçileri, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde gelişmiş sosyalist toplum yolunda atılan tüm adımlardan, paha biçilmez kazanımlardan büyük bir kıvanç duyuyor.

Bugün sosyalist Bulgaristan, dünyada ve özellikle de Balkanlarda barışın, uluslararası güvenliğin, halklararası dostluk ve dayanışmanın sağlam bir kalesidir. Türkiye Komünist Partisi, Bulgaristan Komünist Partisi'nin ardıcıl barış politikasına büyük bir değer biçiyor, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile Türkiye arasındaki ilişkilerin gelişip güçlenmesini var gücüyle destekliyor.

Türkiye Komünist Partisi, kardeş Bulgaristan Komünist Partisi ile Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temeli üzerinde gelişip pekişen bağlarla bağlıdır.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti komünistlerine, işçi sınıfına ve halkına, gelişmiş sosyalist toplum kuruculuğunda yeni yeni büyük başarılar dileriz.

Komünist selâmlarınızla,
Türkiye Komünist Partisi

20 Ekim 1981